

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa G. H.
przeciwko Towarzystwu Ubezpieczeń i Reasekuracji [...].
Spółce Akcyjnej w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 23 czerwca 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 22 sierpnia 2019 r., sygn. akt I AGa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze

publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 22 sierpnia 2019 r. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na jej oczywistą zasadność mającą wynikać z tego, że orzeczenie oparte jest na błędnym wyciągnięciu wniosków z chronologii zdarzeń ustalonych w sprawie, a także na kwestionowanym przez skarżącego dokumencie. Skarżący wskazał również, że Sądy orzekające w sprawie miały pominąć część dokumentów zgromadzonych w sprawie.

Konstrukcja skargi kasacyjnej skarżącego wskazuje na to, że nie odróżnia on przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania i podstaw kasacyjnych. W związku z tym należy wskazać, że zgodnie z art. 398⁴ § 1 pkt 2) k.p.c., skarga kasacyjna powinna zawierać przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie, a zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c. – również wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania i jego uzasadnienie. Każde z tych wymagań ma charakter odrębny; ich dochowanie przez skarżącego podlega wobec tego oddzielnemu badaniu. Rozwiązanie to, którego formalnym potwierdzeniem jest uregulowanie obu wymagań w odrębnych jednostkach redakcyjnych, związane jest z tym, że w postępowaniu kasacyjnym spełniają one odmienną funkcję. Konieczność przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia obejmuje wskazanie przez skarżącego, jakiego rodzaju naruszenia prawa zarzuca zaskarżonemu orzeczeniu, i podanie argumentacji mającej wykazać istnienie tych naruszeń. Z kolei wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie obejmuje wskazanie przyczyn, dla których Sąd Najwyższy powinien rozpoznać skargę, i przedstawienie motywacji mającej potwierdzać istnienie tych przyczyn. Oznacza to, że wskazanie przyczyn kasacyjnych i ich uzasadnienia nie może zastąpić wskazania podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, i na odwrót – wskazanie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia nie może zastąpić wskazania przyczyn kasacyjnych i ich uzasadnienia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r.,

V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 24 kwietnia 2002 r., III CK 70/02, nie publ., z dnia 2 grudnia 2003 r., II UZ 101/03, nie publ., z dnia 23 czerwca 2015 r., II CSK 756/14, nie publ.).

Skarżący, składając skargę kasacyjną, jakkolwiek sformułował wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, w istocie nie wziął pod uwagę odmienności funkcji powołania przyczyn kasacyjnych i ich uzasadnienia oraz powołania podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Treść sformułowanego przez niego wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje na to, że w rzeczywistości podanie przyczyny kasacyjnej i jej uzasadnienia w przeważającej mierze utożsamił on z powołaniem podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia.

Odnosząc się do powołanej przez skarżącego przyczyny kasacyjnej podkreślić należy, że w judykaturze Sądu Najwyższego zostało wyjaśnione, iż przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4) k.p.c., oznacza, iż dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. Pamiętać przy tym trzeba, że oczywiste jest to, co jest widoczne bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Skarżący musi zatem wykazać, że wyrok zapadł z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym na pierwszy rzut oka, bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, nie publ., z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, nie publ. i z dnia 13 marca 2017 r., I CSK 596/16, nie publ.). Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52,

postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

Bliższa analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej nie pozwala przyjąć, by była ona – w powyższym rozumieniu – oczywiście uzasadniona. Skarżący nie wykazał, że zastosowanie przepisów prawa materialnego i przepisów postępowania, których naruszenie w jego ocenie ma skutkować oczywistą zasadnością skargi, było – w okolicznościach sprawy ustalonych przez Sądy obu instancji – oczywiście błędne lub doprowadziło do tego, że zaskarżony wyrok jest oczywiście nieprawidłowy. Decydujące są w tym zakresie dwie kwestie.

Po pierwsze, twierdzenia zamieszczone w skardze kasacyjnej na uzasadnienie zarzutów naruszenia prawa podniesionych w skardze w rzeczywistości zmierzają do podważenia oceny dowodów dokonanej przez sądy obu instancji i poczynionych przez nie ustaleń faktycznych, co w postępowaniu kasacyjnym jest niedopuszczalne (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Po drugie, zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. jest nie tylko niedopuszczalny, gdyż dotyczy oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.), ale także źle sformułowany, gdyż nie został powiązany z odpowiednim przepisem o postępowaniu przez sądem drugiej instancji (art. 378 § 1, art. 380 lub art. 391 § 1 k.p.c.) i jako taki nie mógłby ponadto odnieść skutku prawnego (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2015 r., III CSK 153/14, OSNC 2016, Nr 1, poz. 14, i z dnia 2 lutego 2018 r., II CSK 287/17, niepubl.).

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 108 § 1 w związku z art. 391 § 1 i z art. 398²¹ k.p.c.

aj